

Styrelsens beretning 2016-2017

Årets gang.

I løbet af 2016 og 2017 har Styrelsen som i tidligere år afholdt 8 styrelsesmøder med ca. 1 – 2 måneders mellemrum.

I 2017 har vi haft fokus på de overordnede og udviklingsmæssige forhold, som er beskrevet nedenfor.

- Et samarbejde med Hold Danmark Rent, hvor vi har kommunikeret omkring affald i naturen.
- Samarbejde med Dansk Fodterapeuter, hvor afdelingerne kan få besøg af fodterapeuter, og hvor vi har haft artikler i Vandreliv om fødder.
- Ændring af afdelingstilskuddet fra 2018 således, at det bliver gratis for medlemmerne i hele landet at gå med på dagsturene.
- Bearbejdning og videreudvikling af 15 års budgettet med henblik på at sikre en styret drift, der er i sammenhæng med formuen. Med andre ord ønsker vi at iværksætte en del nye aktiviteter men i tæt sammenhæng med formuestyringen. Dette betyder, at den likvide formue aldrig må komme under 2 – 3 mio. kr.

Aktiviteterne er bl.a. ændret afdelingstilskud fra 2018, gratis deltagelse i landsforeningens aktiviteter for frivillige fra 2018 og iværksættelse af Forbedret Kommunikation fra 2018.

- Oprettelse af et frivilligudvalg, der skal udarbejde en frivilligstrategi. Når frivilligstrategien er skrevet, skal frivilligudvalget efterfølgende medvirke og inspirere til, at strategien omsættes i hensigtsmæssige aktiviteter såvel centralt som i afdelingerne. Endelig skal frivilligudvalget monitorere området og give anbefalinger på forbedringer og aktiviteter.

Årets 1. formandsmøde blev gennemført d. 29. april 2017. På mødet blev følgende emner gennemgået:

- Orientering vedr. frivilliges gratis deltagelse i landsforeningens aktiviteter fra 2018
- Forslag til ændret afdelingstilskud fra 2018
- 15 års budget for Dansk Vandrelaug
- Det nye frivilligudvalg
- Maritime Vandringer 2018
- Arbejdet med Peytz/fremtidigt arbejde
- Workshop vedr. afholdelse af landsmøde om foråret
- Vandretræf 2018 og 2019
- Drøftelse af ForbrugerKontakt som ny distributør af Vandreliv
- Kontingent forelægges til godkendelse på landsmødet
- Gebyr for opkrævning, hvis betalingsservice fravælges
- Statistik

Årets 2. formandsmøde blev gennemført d. 2. september. På mødet blev følgende emner gennemgået:

- Fortsat drøftelse vedr. frivilliges gratis deltagelse i landsforeningens aktiviteter fra 2018
- Fremlæggelse af 15 års budget for Dansk Vandrelaug
- Fortsat drøftelse af forslag til ændret afdelingstilskud fra 2018
- Tilbagemeldinger fra afdelingerne på fremlæggelsen af statistiske oplysninger som præsenteret på formandsmødet den 29.4.2017

- Status vedr. Peytz arbejdet
- Gensidig orientering ang. status for Maritime Vandringer 2018
- Oplæg til workshops vedr. drøftelse af forslag til fastholdelse af medlemmer
- Forberedelse til landsmødet 2017, herunder:
 - Drøftelse af forslag til DVLs strategi fra 2018
 - Opstilling af kandidater til valg til Styrelsen
 - Opfordring til valg af suppleanter til Styrelsen
 - Indsendelse af evt. forslag til behandling på landsmødet
 - Fremlæggelse af forslag til ændring til standardvedtægternes pkt. 4. b.
- Afholdelse af Vandretæf 2018 og 2019

Referatet og beslutningerne fra formandsmøderne kan ses på information.dvl.dk under Formandsmøder.

Derudover har vi arbejdet med følgende områder:

- Styrelsen færdiggjorde arbejdet på at forenkle udvalgenes kommissorier, så disse udelukkende indeholder formål og mål. Tanken var, at udvalgene selv bestemmer, hvordan de løser deres opgaver, når opgaven er stillet af styrelsen.
- Styrelsesmøderne er nu organiseret således, at der ved hvert møde er fokus på udvikling af foreningen.
- Den interne kommunikation er fortsat blevet styrket bl.a. ved brug af information.dvl.dk samt ved hyppigere og jævnlig udsendelser af DVL Nyt i et nyt format.
- Vi har sendt endnu et elektronisk nyhedsbrev, VandreNyt, ud hver måned, hvor målgruppen primært er potentielle medlemmer.
- Derudover er der fortsat fokus på synligheden gennem de sociale medier, såvel i Facebook gruppen som på Facebook siden.

Forbedret kommunikation

I 2017 har vi over længere tid og på flere møder forberedt det omfattende arbejde, der er ved at blive igangsat i efteråret 2017 omkring forbedret kommunikation og som implementeres d. 1. august 2018.

Dette omfatter nye hjemmesider for landsforeningen og afdelingerne i ét såkaldt multisite. Endvidere skifter vi medlemssystem og økonomisystem for at forbedre medlemshåndteringen samt spare penge. Endvidere vil vi ændre VandreNyt til at være et nyhedsbrev, der kan anvendes af såvel afdelingerne som landsforeningen til såvel nyheder som turfolder. Nyhedsbrevet bliver et såkaldt segmenteret nyhedsbrev, hvor indholdet er tilpasset den enkelte afdeling.

Beretninger fra Dansk Vandrelaugs udvalg

De faste udvalg er organisatorisk placeret direkte under Styrelsen, hvorfor de refererer direkte til den. Udvalgene er rådgivende for Styrelsen og er forpligtet til at holde den orienteret om deres arbejde.

Udvalgene fastlægger selv sine arbejdsmetoder under ansvar for de aftalte mål og for det afstukne budget. Udvalgene aftaler årligt målene med Styrelsen. Det enkelte udvalg kan selv vælge, hvorvidt udvalget ønsker at anvende et kommissorium eller anden opgavebeskrivelse.

Udvalgsformanden er et styrelsesmedlem, medmindre andet aftales med Styrelsen.

Udvalgsformanden har ansvaret for kommunikation med Styrelsen, medmindre andet aftales med Styrelsen.

Udvalgene kan selv nedsætte underarbejdsgrupper efter behov.

Medieudvalget

I begyndelsen af 2017 brød vi medieudvalget om i mindre men mere effektive grupper (se nedenstående oversigt). Årsagen var, at medlemmerne dermed kunne deltage i de udvalgsaktiviteter, som man selv synes, man vil deltage i, og at de enkelte opgaver er mere overskuelige.

	Formand	Medlemmer	Funktion
Medieudvalg	Steen Kobberø Hansen	Alice Mortensen Christian Lauridsen Birgit Kirkegaard	Overordnet udvalg
Redaktionsgruppe	Ansv. redaktør Steen Kobberø-Hansen	Erik Olsen Christian Lauridsen Klaus Groos Birgit Kirkegaard Christa Schønberg, sekretariatet	Står for vores blad Vandreliv
Kommunikationsgruppe	Steen Kobberø-Hansen	Erik Olsen Birgit Kirkegaard Alice Mortensen Anna-Kathrine Hauborg/sekretariatet	Står primært for eksternt og intern kommunikation
Webgruppen	Ole Schelde	Steen Kobberø-Hansen Erik Olsen.	Står for vores hjemmesider
Facebook-arbejdsgruppe		Vagn Dahl Johansen Birgit Kirkegaard	Står for vores Facebookgruppe
Messegruppe		Christian Lauritzen Kirsten Brandt	Koordinerer vores deltagelse på messer og lign.
Vandrerne Dag:	Anita Garbers	Hanne-Grethe Hansen Marianne Ottesen Eva Anita Munck Christian Lauritzen.	Koordinerer den årlige Vandrerne Dag

Tøjgruppe	Jan-Ewald Hovmand	Erik Olsen Anita Garbers Alice Mortensen	arbejder med diverse ting og sager og 'goodies', f.eks. kasketter, trøjer, mm.
------------------	----------------------	--	--

Grupperne er kommet godt i gang og fungerer stort set selvstændigt.

Vores opgaver og sammensætning fremgår af disse to papirer: Arbejdsgruppernes formål og arbejdsgruppernes mål i 2017, som kan ses på information.dvl.dk under Møder/Udvalgsmøder/Medieudvalget.

Kommunikationsgruppen har holdt to møder og har fulgt den samlede kommunikationsplan, når der har været kommunikeret på dvl.dk, i VandreLiv, på DVL facebookside, i DVL Nyt og i VandreNyt. Der har været fokus på at bruge og genanvende artikler og opslag på tværs af ovennævnte kanaler.

DVL's facebookside har over 2.400 følgere og rammer mellem 20.000 – 60.000 personer om måneden. Facebooksiden anvendes aktivt 4 gange ugentligt til at markedsføre DVL overfor omverdenen.

VandreNyt læses af mere end 700 personer.

Gruppen mangler at få omskrevet Designmanualen til nutidigt design.

Redaktionsgruppen har medvirket til og sørget for, at VandreLiv udkommer 6 gange om året.

Webgruppen har bl.a. hjulpet og løftet flere afdelinger over på det samme system, som anvendes på dvl.dk.

Messegruppen har koordineret DVL's deltagelse på messen i Herning i foråret og i Øksnehallen i efteråret.

Facebookarbejdsgruppen har styret DVL's facebookgruppe på god vis. Der er over 5.000 medlemmer i gruppen, og der er adskillige opslag med billeder hver eneste uge.

Vandrerne Dag gruppen har koordineret aktiviteterne på Vandrerne Dag d. 17. september, hvor der var 39 vandreture i det meste af landet.

Tøjgruppen har hjulpet med trøjer og badges, når behovet har opstået.

Kursusudvalget

Formand: Ole Bertelsen.

Medlemmer: Christine Riis (udtrådt 26.04.2017), Eva Anita Munck, Anne Lise Lykbak, Liva Clausen, Jette Kruse, Marianne Caspersen, Arne Rindom (udtrådt 30.08.2017) og Christa Schønberg, sekretariatet, som er udvalgets kursusadministrator.

Kurserne er opdelt i

- Kompetencegivende kurser for turledere og andre frivillige medarbejdere
- Interessekurser

I 2016 afholdt kursusudvalget 26 gennemførte kurser med i alt 390 deltagere. 4 kurser blev aflyst. Det er stort set det samme som i 2015.

Ud over kurserne har der i samarbejde med forretninger med friluftsudstyr været afholdt 2 udstyrsaftener, hvor forskelligt udstyr er blevet præsenteret og gode råd er formidlet. Budgettet var på 55.000 kr. og der er brugt 26.198 kr. Det lavere forbrug skyldes indtægter fra interessekurserne.

Interessekurserne skal hvile i sig selv, mens der gives tilskud til kompetencegivende kurser for turledere.

Oversigten over kurserne kan ses på www.information.dvl.dk, hvor der løbende lægges en revideret oversigt.

Udbuddet af kurser i 2017 er nogenlunde det samme som i 2016, men pr. 1. september var der aflyst 8 kurser og flere kan blive aflyst.

Nyt kursus i 2017 er kurset for kasserere.

Vi modtager i kursusudvalget gerne ideer til nye kurser ligesom vi også gerne vil have flere undervisere. Der er for tiden kun 3 undervisere på turlederuddannelsen.

Undervisningen i førstehjælp forestås af Røde Kors instruktører, og disse kurser betales af en bevilling på 500.000 kr. fra Tryg-fonden, som er blevet forlænget til udgangen af 2019.

Den 1. september 2017 var der afholdt 20 kurser og brugt ca. 200.000 kr. Der er således basis for at holde mange førstehjælpskurser inden bevillingen udløber – dette er en opfordring til alle afdelinger.

Vedtægtsudvalget

Formand: Christian Lauritzen.

Medlemmer: Alice Mortensen, Klaus Groos, Ole Bertelsen, Poul Henrik Beck og Ole Schelde.

Vedtægtsudvalget har i beretningsåret behandlet sager ved mail-veksling imellem udvalgets medlemmer.

Vedtægtsudvalget har behandlet ændringer i afdelingsvedtægter for seks lokalafdelinger, en forespørgsel fra et medlem om afdelingstilhørsforhold, som er mundet ud i et ændringsforslag til standardvedtægterne, som Styrelsen fremlægger på landsmødet 2017. Endelig har udvalget vurderet et procedurespørgsmål vedr. et afdelingsregnskab.

Udvalgets indstilling herom er efterfølgende godkendt af Styrelsen.

Det bemærkes, at vedtægtsændringer i lokalafdelingerne først er gyldige, når Styrelsen har godkendt dem.

Økonomiudvalget

Formand: Steen Kobberø-Hansen.

Medlemmer: Alice Mortensen, Jan-Ewald Hovmand, Sven Høier, Ole Bertelsen, fra sekretariatet Anna-Kathrine Hauborg og Erik Krogh.

Udvalgets opgaver:

- at forvalte DVLS økonomiske midler i overensstemmelse med Styrelsens beslutninger
- at overholde DVLS investeringspolitik
- at overvåge den løbende økonomi i forhold til det godkendte budget samt at følge op på afvigelser i forhold hertil
- at udarbejde budgetudkast
- at varetage indgåelse af lejemål, huslejeafastsættelser og brugsaftaler m.v.
- at varetage køb og salg af fast ejendom efter landsmødets beslutning herom
- at sikre DVLS værdier.
- at udarbejde teksten til ledelsens årsberetning i årsrapporten

Generelt

Udvalget har afholdt 5 møder i perioden, hvor der har været fokus på Regnskab 2016, revision af Budget 2017, udkast til Budget 2018 samt 15 års budgettet.

Økonomiudvalget har fortsat sit arbejde med primært at overvåge økonomien i forhold til det godkendte budget for herved at sikre, at der ikke opstår utilsigtede overskridelser.

En anden vigtig opgave har været at geninvestere formuen med baggrund dels i de løbende udtrækninger af obligationer, dels under hensyntagen til den løbende likviditet. Vi får jo størsteparten af kontingentindtægterne i januar / februar og kan derfor investere en del heraf i kombination med viden om kommende udtrækninger af obligationer.

Økonomiudvalget har fastholdt en investeringspolitik med lav risiko for 2017.

Friluftsrådet

Friluftsrådet har bevilget 650.000 kr. i driftstilskud for året 2017, hvilket er det samme tilskudsbeløb som året før.

Enkelte sager, som bør fremhæves:

Økonomiudvalget har på vegne af Styrelsen udarbejdet forslag til nyt afdelingstilskud gældende fra 2018. Forslaget behandles på landsmødet 2017 til beslutning.

Derudover har økonomiudvalget arbejdet på et forslag til Styrelsen om at sikre, at gratis deltagelse for foreningens frivillige i landsforeningens aktiviteter fra 2018. Disse aktiviteter omfatter deltagelse i kompetencegivende turlederkurser, frivilligtræffet, landsmøde samt to formandsmøder.

Endvidere har økonomiudvalget udarbejdet og behandlet et rullende 15 års budget, der danner grundlag for kommende årsbudgetter og aktiviteter, og som skal sikre en balance mellem driftsmidler og den likvide formue.

Regulering af huslejen for lejemålet Kultorvet 7,3 er en del af økonomiudvalgets arbejde. Efter afgørelsen i Huslejenævnet medio nov. 2016 blev der godkendt en årlig stigning på ca. 12.000 kr. Økonomiudvalget har også arbejdet på, at DVL bliver fritaget for dækningsafgiften i København Kommune. Primo 2017 gav Københavns Kommune afslag på vores ansøgning om fritagelse for dækningsafgiften.

Stiudvalget

Formand: Steen Kobberø-Hansen.

Medlemmer: Liva Clausen, Frank Helge Hytten, Bodil Christensen, Erik Olsen, Stig Luxhøi, Anne-Lise Lemche, Jens Jørgensen, Jørgen Nordtorp Jørgensen, Erik Jensen, Otto Bilsby, Vagn Andersen, Jørgen Bech Frederiksen og Elsebeth Christoffersen.

Med baggrund i stiudvalgets kommissorium samt det årlige stiudvalgsmøde fokuseres arbejdet i stiudvalget i 2017 på følgende områder:

- arbejde med oprettelse af DVL kvalitetsstier, kvalitetsstigruppen genoplives i løbet af 2017
- støtte med oprettelse af kvalitetsvandreveje, hvor behov opstår
- vedligeholdelse af E6 på Sjælland, tælling af vandrere.
- afmærkning af Nordsjællandsruten
- følge udviklingen af Hærvejen mod nord fra Viborg
- fortsætte arbejdet med Vesterhavsstien
- dvl.dk "Stier og ruter"
- Vandreturisme
- Markedsføre stiudvalgets arbejde på DVL Facebook site/gruppe
- Projekt Vandreruter i Danmark iværksættes i 2017

Kvalitetsstier

I 2017 er der i skrivende stund certificeret og publiceret i alt 13 kvalitetsstier, som kan ses på www.kvalitetssti.dk.

Derudover er 12 stier undervejs i godkendelsesprocessen.

Det lykkedes desværre ikke at genoplive kvalitetsstigruppen i 2017 med et kursus for kvalitetsstigodkendere, idet der ikke var nok interesserede turledere.

Kvalitetsvandreveje

Naturturisme I/S (Øhavsstien) og Nationalpark Mols Bjerger arbejder begge aktivt videre med at få certificeret deres vandreruter som kvalitetsvandreveje. Stiudvalget bistår med støtte og vejledning til begge projekter.

Vedligeholdelse af fjernvandrevej E6 på Sjælland

Vedligeholdelsen af fjernvandrevejen kører planmæssigt. Der er endnu ikke foretaget en tælling af vandrere på fjernvandrevej E6.

Nordsjællandsruten

I løbet af efteråret 2017 bliver vi færdige med at afmærke Nordsjællandsruten, så godt det lader sig gøre med de tilladelser, vi har kunnet skaffe. Desværre er der strækninger, der ikke kan afmærkes, så ruten kan ikke følges i sin helhed uden enten kort, GPS eller rutebeskrivelsen. Disse oplysninger kan downloades fra nettet.

I november inviterer vi til en overdragelsesfestlighed, hvor de, der har påtaget sig at vedligeholde ruten, får gode råd på vejen, og de, der har været med i arbejdet, kan glæde sig over, at det nu er fuldendt indtil videre.

Det overordnede ansvar for ruten overdrages herefter til Stiudvalget.

Hærvejen mod nord fra Viborg

DVL har som B-medlem i Destination Hærvejen deltaget i generalforsamling og en del møder. Der er stigende interesse for at lave nogle omlægninger på Hærvejsstien, så de værste strækninger kan ændres. Da det også viser sig, at der måske kan skaffes penge til det, er det en opgave, stiudvalget vil gå ind i.

Vesterhavsstien

Ringkøbing-Skjern afd. har færdiggjort Vesterhavsstien, som kan ses på [afdelingens hjemmeside](#) og på Viewranger. Stien er dog endnu ikke afmærket.

Dvl.dk (stier og ruter)

Hjemmesiden dvl.dk under stier og ruter er løbende blevet forbedret. Bl.a. er der blevet ryddet op således, at man nemmere kan finde alle længere stier i Danmark, ligesom man som vandreturist kan finde inspiration. Under Find-vej kan man også finde diverse vejledninger til at kunne navigere i naturen.

Vandreturisme

Der har i 2017 ikke været den store aktivitet i relation til vandreturisme.

Markedsføre stiudvalgets arbejde på DVL Facebook site/gruppe

Der har i 2017 været enkelte opslag på DVL's Facebookside om kvalitetsstier. Vi vil fortsætte med at synliggøre stiudvalgets arbejde på DVL Facebook site med jævne mellemrum.

Projekt Vandreruter i Danmark iværksættes i 2017

Projektet omfatter:

- Forslag til definitioner af europæiske, nationale, regionale og lokale vandreruter i Danmark
- Udarbejdelse af forslag til afmærkning af hver type ruter
- Forslag til fastlæggelse af et officielt nationalt vandrerutenet
- Forslag til sammenhæng med Det grønne Danmarkskort og eksisterende og kommende nationalparker
- Forslag til formidling via friluftsguiden.dk og evt. udgivelse af nyt Danmarkskort.

Projektet er på grund af tidsnød og manglende projektmidler ikke iværksat endnu.

Frivilligudvalget

Formand: Arne Rindom

Medlemmer: Marie Andersen, Anne Lise Lykbak, Birgit Kirkegaard, Marianne Caspersen og Penille Prehn-Mehlsen.

Formål

"Formålet med Frivilligudvalgets arbejde er at bidrage til, at frivillige i DVL rekrutteres, støttes, uddannes og behandles dygtigt og meningsfuldt.

Der skal udarbejdes en frivilligstrategi for DVL, baseret på Friluftsrådets model til Frivilligstrategier, med det formål at fungere som grundlag for det videre frivilligarbejde i DVL. "

Udvalget har afholdt et opstartsmøde samt 3 arbejdsmøder til og med august 2017. Arbejdet har taget sit udgangspunkt i Friluftsrådets publikation, Frivilligstrategier – en model for Friluftsrådets

medlemsorganisationer". Her er der fokus på Rekruttering af frivillige, Organisering af frivillige, Fastholdelse af frivillige samt Ledelse af frivillige. Vi har forsøgt at stille skarpt på forskellige problemstillinger og udfordringer i det at arbejde i en frivillig organisation, der har det særlige kendetegn, at alle – på nær 4 personer - i organisationen er frivillige.

Udvalget arbejder med følgende tidsplan:

Fase 1: Frivilligruppen i arbejdstøjet (april til december)

Fase 2: Præsentation, dialog, respons, korrektion (jan. 18 – juni 18). Her inddrages lokalafdelingerne i det fortsatte arbejde.

Fase 3: Realisering af den ny frivilligstrategi – centralt og decentralt (august 18 ff)

Udvalget har overtaget den fremtidige organisering af DVLS Frivilligtræf og er på vej med en aftale om afholdelsen af FRIVILLIGTRÆF 2019. Det bliver på Fyn – og højst sandsynligt i Svendborg.

Beretning fra Dansk Vandrelaugs arbejdsgrupper

Arbejdsgrupperne er organisatorisk placeret direkte under Styrelsen, hvorfor de refererer direkte til den. Arbejdsgrupperne er rådgivende for Styrelsen samt forpligtet til at holde den orienteret om deres arbejde.

Arbejdsgrupperne fastsætter selv deres sammensætning efter aftale med Styrelsen.

Frivilligtræf 2017

Medlemmer: Liva Clausen, Marianne Caspersen, Marie Andersen, Ingelise Sørensen og Alice Mortensen.

Årets træf for frivillige i Dansk Vandrelaug blev afviklet på Hvide Sande vandrerhjem med 36 deltagere i perioden den 9.-11. juni 2017. Her fik deltagerne ved et foredrag indblik i, hvordan stedet var opstået. Der var stenbanko med en naturvejleder ved Nr. Lyngvig fyr, hvilket fik de store smil frem. Der var også andre indslag med naturvejlederen, som delagtiggjorde deltagerne i, hvad man kunne lave på stranden som optakt til Maritime Vandringer. Solnedgangstur til Troldebjerget hvor der var servering af pillerejer og hvidvin, solen var desværre gået ned bag en sky.. Der blev også tid til at høre om slusen i byen, utroligt man kan styre så store vandmængder ved tryk på en knap. Lis Nielsen, præsident for ERA havde et lille indslag om kvalitetsstier. Et dejligt træf med ene positive deltagere.

Rejsegruppen

Formand: Ole Bertelsen.

Medlemmer: Kirsten Brandt, Ole Jørgensen, Erik Olsen, Jan-Ewald Hovmand, Janne Larsen og Liva Clausen.

Udlandsrejsegruppen blev etableret i foråret 2008 med det primære formål at inspirere turlederne i afdelingerne til at arrangere vandreferier.

I 2015 har gruppen ændret navnet til Rejsegruppen.

Rejsegruppen rådgiver turledere, som har spørgsmål i forbindelse med at arrangere en vandreferie.

Rejsegruppen udarbejder årlige oversigter over udbudte ferier, registrerer forsikringsdage samt sørger for, at vi har de relevante forsikringer m.m.

For at få et bedre overblik over deltagernes oplevelse af de udbudte rejser har vi udarbejdet et evalueringsskema, som dels giver nyttig feedback for turlederne, dels er et godt grundlag for vurdering af reklamationer, som vi en gang imellem modtager. Desuden har vi et indberetningsskema, som turlederne skal udfylde for de enkelte ture.

Det har længe været et ønske blandt turledere at få vandreferierne hurtigere ud til alle medlemmer. Derfor er det besluttet som et forsøg i 2017 og 2018, at vandreferier kan åbnes for tilmelding den 10. i hver måned, dvs. ikke kun i de måneder, hvor Vandreliv udkommer. Vandreferierne bliver lagt på www.dvl.dk senest den 1. i en given måned, og der åbnes for tilmelding kl. 18 den 10. i den pågældende måned. Samtidigt skal der i Vandreliv bringes en kort for annonce for turen med angivelse af tilmeldingsstart, således at medlemmer, der ikke bruger hjemmesiden, kan se turen.

Dette vil være til glæde og gavn for såvel medlemmerne som turlederne. Medlemmerne får løbende tilbudt vandreferier, og turlederne får hurtigere tilmeldingerne i hus og sikrer dermed hurtigere, at vandreferien bliver til noget.

Der var i 2016 udbudt 29 vandreferier i udlandet, hvoraf 8 vandreferier er blevet aflyst på grund af manglende tilslutning. I Danmark blev der udbudt 9 vandreferier, hvoraf 2 blev aflyst.

I 2017 er der udbudt 29 vandreferier i udlandet, hvoraf 3 er aflyst på grund af manglende tilslutning. I Danmark er der udbudt 12 vandreferier.

Udbuddet af vandreferier ser ud til at have stabiliseret sig omkring 40 vandreferier om året.

Afdelingerne har selv ansvaret for at arrangere og annoncere vandreferierne.

Sekretariatet sørger for at vandreferierne bringes i Vandreliv og på www.dvl.dk, udstede forsikringskort, kopiere programmer, som kan ligge fremme på sekretariatet på Kultorvet, samt henvise interesserede medlemmer til turlederne.

Rejsegruppen er fortsat til rådighed med gode råd.

Netværksmøde for DVLs repræsentanter i Friluftsrådet

Tovholdere: Ole Bertelsen og Steen Kobberø-Hansen.

Friluftsrådet varetager friluftspolitiske interesser for i alt ca. 90 medlemsorganisationer. Det gør Friluftsrådet til en slagkraftig og respekteret organisation, der lyttes til. Derfor er det vigtigt at være aktiv og få medindflydelse på beslutningsprocesserne.

Dansk Vandrelaug er medlem i Friluftsrådet. Friluftsrådet har 23 kredse i Danmark.

Hver medlemsorganisation kan have en kredsrepræsentant og en kredsrepræsentantsuppleant i hver kommune. Dvs. at Dansk Vandrelaug kan have 98 af hver kategori. Kredsbestyrelserne vælges en gang om året blandt foreningernes kredsrepræsentanter. Vi har for tiden ca. 50 aktive, hvoraf 9 er med i kredsbestyrelser.

Vi holder et årligt weekendmøde for de aktive, hvor vi drøfter aktuelle emner og udveksler erfaringer om kredsarbejdet. Næste gang er den 25. – 26. november i Odsherred.

Programmet kan ses på www.information.dvl.dk

En del af de aktive er også med i grønne råd, skovbrugerråd m.m.

Har du lyst til at blive aktiv i Friluftsrådets kredsarbejde, skal du henvende dig til sekretariatet på dvl@dvl.dk.

Maritime Vandringer

Medlemmer: Erling Sørensen, Liva Clausen, Steen Svendsen, Anita Garbers, Vagn Andersen, Vagn Johansen, Erik Olsen og Alice Mortensen.

På Landsmødet i november 2016 blev det besluttet at gå videre med projektet under navnet "Maritime Vandringer", som i første omgang blev omtalt i 2014. Vi skal styrke fællesskabet mellem afdelingerne. Vi skal give vore medlemmer en god oplevelse og samtidig promovere os, så vi som en sidegevinst får nogle flere medlemmer.

Det landsdækkende arrangement finder sted i perioden 24. marts til 21. oktober 2018. Det er de enkelte lokalafdelinger under Dansk Vandrelaug, der afholder turene, gå gerne sammen flere afdelinger, her tænkes bl.a. på events i forbindelse med afvikling af turene.

Vi giver vore deltagere mulighed for at få en anden oplevelse ved at det foregår ved kyster (vi har 8750 km kystlinje) og ved vand, der kan sejles på. Her er der mulighed for at fortælle om strandinger, hvordan navne er opstået i forbindelse med det maritime f.eks. Dogger Banker og meget mere.

Vi har indlagt nogle konkurrencer bl.a. lav en sang med Maritimt indhold, en opskrift med hvad du kan finde på stranden og hvad der findes i vandet. Der er en præmie til den bedste i begge kategorier. Fotokonkurrencen bliver med et maritimt tema.

Gruppen arbejder på at finde finansiering til T-shirts og logomærker til påsyning. Så det er bare med at komme i gang med at lave ture med et maritimt indhold.

Vi opfordrer til samarbejde mellem afdelingerne.

Adgangsgruppen

Formand: Palle Grønlund.

Medlemmer: Ole Bertelsen, Klaus Groos, Kamma Hald, Flemming Larsen og Jan-Ewald Hovmand.

Arbejdsgruppen er rådgivende for landsstyrelsen i spørgsmål om adgangen til naturen. Derfor følger arbejdsgruppen udviklingen på området. I det senere år har den mest holdt øje med forskellige lovforslag, principielle afgørelser, statslige høringer, tendenser o.l. Afdelingerne er fortsat velkomne til at henvende sig om praktiske spørgsmål og at få viden om adgang. Grundlaget for arbejdet er Dansk Vandrelaug's adgangs- og stipolitik.

Eksterne arbejdsgrupper

I en række eksterne arbejdsgrupper/projekter har Dansk Vandrelaug også repræsentanter siddende.

Vandrefestival 2017 Sjælland, Lolland – Falster og Møn

Repræsentant fra Dansk Vandrelaug: Erik Olsen.

Motion for krop og sjæl -

var opfordringen fra kommunerne i Region Sjælland, da årets Vandrefestival, der var nr. 9 i rækken, fandt sted fra 18. august til 10. september 2017. I de 11 ud af 17 kommuner, som deltog i årets vandrefestival, var der mulighed for at vælge mellem 140 ture, som er nogle færre end i 2016.

I argumentationen for en vandretur var, at det er en motionsform, hvor alle kan være med. Det er et spørgsmål om at komme i gang og af sted. Det er nogen gange lettere, når man har følgeskab, og nogen viser vej.

Men det er ikke bare kroppen, der bliver rørt på en vandretur, uanset om den er kort eller lang. Synet af sensommernaturens mange forskellige farver eller en smuk udsigt, lyden af bølger langs kysten eller vinden i trætoppene, sol, blæst og måske lidt regn i ansigtet er alt sammen med til at røre vores sanser.

At gå sammen med andre giver muligheden for en snak undervejs. Men måske også muligheden for at finde nogen man kan fortsætte med at gå tur sammen med efter Vandrefestivalen?

Vandrefestivalen bød på ture, både for dem der er vant til at gå/vandre og for dem der ikke er vant til bevæge sig ret meget. Så de fleste kunne nok finde noget, der passede til dem.

I Faxe var der mulighed for en tur på 3 km med indlagt mindfulness. For de mere hardcore var der en 20 km's tur i det kuperede terræn omkring Jyderup. Lejre bød på 6 km med fokus på herregårde og vandmøller. I Vordingborg havde Hjerteforeningen planlagt en kort tur, hvor både kørestole og barnevogne kunne deltage. Næstved museum tilbød en kort vandring i historien, hvor børnene kunne høre om livet, da mormor var dreng. Trylleskoven, Gudernes stræde, Grøn energi, Økosporet på Knuthenlund og Kvalitetssti Kobæk var de spændende overskrifter for andre ture. Der var også mulighed for at komme med på en opstartstur i en gå-gruppe eller på fugleture. På nogle ture så man på spiselige planter og i flere af kommunerne var der ture til de småøer, som er en del af regionens særkende.

Kort sagt var der inviteret til oplevelser både for krop og sjæl, samt mulighed for at vandre på en byvandring med lokalhistorisk islæt.

Der var distancer fra 1 km til en maratondistance på 42 km - så det var både for øvede og uøvede vandrere.

Det eneste sted man kunne læse detaljer om de enkelte ture var på Vandrefestivalens hjemmeside www.vandrefestival.dk, da der ikke var økonomi til yderligere annoncering.

Dog blev ture arrangeret af Dansk Vandrelaug også annonceret på DVL's hjemmesider.

Opgørelsen over hvor mange der deltog og om de var medlemmer eller ikke medlemmer af Dansk Vandrelaug er p.t ikke til rådighed. Måske kan de mundtligt meddeles på Landsmødet 11. november 2017.

(I 2016 var der 2427 deltagere på turene og 11 kommuner deltog.)

Foreningen Herberger langs Hærvejen

Repræsentanter fra Dansk Vandrelaug: Palle Grønlund og Erik Jensen.

Herberger langs Hærvejen - mellem Padborg og Viborg

Foreningen Herberger langs Hærvejen har i 10 år arbejdet for og markedsført de 12 vandreherberger mellem Padborg og Viborg til overnatning for vandrere, cyklister og ridende.

Der har været en fin stigning i antal overnatninger gennem årene, og der er stadig plads til flere. I 2017 har der været færre overnatninger (især af cyklister), og efter at det blev muligt at reservere for op til tolv, er der også flere grupper, bl.a. fra DVL. Vi ved, at en del også vandrer udenfor de tre sommermåneder. På flere af herbergerne er grupper, foreninger og enkeltvandrere velkomne, efter forudgående aftale med værterne (også om prisen).

Foreningen bruger af de indkomne penge (10 % af overnatningsprisen) til øget markedsføring af herbergerne i Danmark og udlandet, og deltager sammen med DVL på rejsemesser i Danmark. Udover driften af hjemmesiden og intro-videoer deltager foreningen i arbejdet med at udvikle herbergerne, forbedre vandreruterne og kortene.

Både herbergsforeningen og DVL er medlem af den nye "Destination Hærvejen" sammen med de fleste af de 16 kommuner langs Hærvejens cykel- og vandreruter. Vi er startet på arbejdet med at forbedre skiltningen af vandreruterne og deltager også med ønsker og forslag til forbedringer af selve ruteforløbene!

Flere herberger og nye vandreruter – fra Viborg til Hirtshals og Frederikshavn

Frivillige i DVL-Viborg har været meget aktive i arbejdet med at finde frem til den nu afmærkede vandrerute, som forlænger vandreruten langs Hærvejen Padborg-Viborg fra 1992 videre over Aars til både Hirtshals og Frederikshavn. De afmærkede vandreruter langs Hærvejen med videreførelsen til Skagerak/Kattegat forbinder nu pilgrimsruterne mod nord til Trondheim (Olavsrutene) og syd til Santiago del Compostella gennem Danmark.

Herbergsforeningen har de seneste år arbejdet med at finde frem til ejendomme langs med forlængelserne nordover og lave aftaler med ejerne om at indrette og drive overnatningssteder som herberger. I løbet af 2016-2017 er der åbnet 14 herberger udover et inde i Viborg. Hvor der endnu er for langt mellem de nye herberger, har vi nævnt andre steder undervejs i vor folder. Ellers kan man søge efter andre overnatningssteder på fx www.haervej.dk. De nordlige herberger er oftest mindre og har forskellige standard og priser. Da det er ret nyt, har vi ikke så mange overnatninger endnu.

Herberger langs Hærvejen fortsætter i 2018

Nu efter 2017-sæsonen er foreningens indgåede aftaler med ejerne om etablering og drift i 10 år af herbergerne udløbet. Vi ønsker at fortsætte med vandrerherbergerne i Danmark. Det gør alle ejerne også. De vil gerne fortsætte i 2018 med den samme åbningsperiode juni, juli og august. For herbergerne mellem Padborg og Viborg en uændret overnatningspris på 100 kr. Indtil videre aftaler vi årligt med ejerne. Ejerne af de nye herberger mod nord fortsætter engageret i denne udviklingsfase.

Foreningen fortsætter med at udgive de årlige små foldere (syd og nord) med praktiske oplysninger om herbergerne (12+1+14).

Se mere på foreningens hjemmeside på: www.haervejsherberger.dk, om herbergerne på: www.facebook.com/haervejsherberger og om hævejsruterne m.v. på: www.haervej.dk.

Friluftsrådet

Dansk Vandrelaugs medlem af hovedbestyrelsen i Friluftsrådet: Flemming Larsen.

Friluftsrådets nye kommunikations strategi er begyndt at virke. Der blev lanceret en kampagne *Oplev mere – brug naturen*, som har sat fokus på danskernes brug af de muligheder, vi har for at færdes i naturen. Kampagnen er udformet på en måde, så det er sjove og anderledes budskaber, der udsendes.

I sommeren 2017 satte kampagnen fokus på flere og flere, der afspærrer strandene, hvor det ellers er lovlig for alle at færdes, med mindre det er de få områder i byerne, hvor naturbeskyttelsesloven ikke gælder. Derfor er Friluftsrådet meget interesseret i at få kendskab til steder, hvor afspærringer finder sted.

Den nye Udlodningslov har givet mange bekymringer og store ændringer. Der er lagt faste rammer for midler til organisationerne, mens der er store udfordringer i forhold til de midler, der er blevet brugt til at skabe friluftsfaciliteter. Midlerne til dette afhænger meget af danskernes spillelyst, idet der blot ved meget små ændringer kan ske det, at der er meget få midler, der kan bruges til forbedring af forholdene for danskernes friluftsfaciliteter.

Som noget nyt blev der i år i forbindelse med Naturens Dag arrangeret en friluftsfestival i Kolding med titlen Get Out. Her havde friluftorganisationer mulighed for at vise deres aktiviteter.

I 2017 er det 75 år siden, at Friluftsrådet blev etableret, hvilket blev fejret i forbindelse med generalforsamlingen i april.

Kronprins Frederik og Miljø- og Fødevarerminister Esben Lunde Larsen var gæstetalere. Derudover var der indbudt forskellige talere, der skulle komme med deres bud på Friluftsrådets berettigelse i fremtiden. Det var meget inspirerende indlæg, hvor vi alle fik noget at tænke over.

Jeg er med i styregrupperne for henholdsvis *Bevæg dig i naturen* og *Bevæg dig for livet i Naturen*. Projektet *Bevæg dig i Naturen* vil tage udgangspunkt i samarbejde med nogle patientforeninger og nogle udvalgte kommuner. Projektet går ud på at forebygge sygdomme og aktivt bruge naturen til at komme ud i det.

Bevæg dig for livet i Naturen er et projekt, vi har sammen med DIF og DGI, hvor Friluftsrådet er gået ind i den del af det store projekt *Bevæg dig for livet*, som handler om at få danskerne ud i naturen og bruge den til at motionere i.

Begge projekter er meget spændende, og vil være med til at sætte nogle nye dagsordner for den danske befolkning

European Ramblers' Association (ERA)

Repræsentant fra Dansk Vandrelaug: Steen Kobberø-Hansen.

Rapport fra ERA 48. årsmøde, Brasov, Rumænien:

Fredag d. 29. september blev gennemført som workshops med følgende emner:

- Orientering om kvalitetsvandreveje. Lis Nielsen gav en aktuel status på kvalitetsvandrevejene i Europa. Der er pt. 14 kvalitetsvandreveje, og der er flere på vej i flere lande.
- Sværhedsgrader på stierne. Det franske vandrelaug orienterede om, hvordan man i Frankrig vil forsøge at kategorisere vandrestierne efter tre typer: Fysisk sværhedsgrad, Teknisk sværhedsgrad (underlag), Sikkerhed (risiko). Det var tydeligt, at systemet er mest brugbart i bjergrige egne og at danske stier vil blive lette i alle sammenhænge.
- European Week of Sport #beactive. Lis Nielsen orienterede om, at European Week of Sport (EWOS) netop var ved at afslutte i weekenden. Hun betragtede EWOS som et vigtigt sted at promovere vandring, da vandring hører under Outdoor Activities.
- Fremvisning af støvleudstyr til vintervandring. Vi fik præsenteret et schweisisk system til at hurtigt og nemt at spænde på støvlerne, hvis man skulle vandre om vinteren.
- Vandring i vand. Franskmændene præsenterede en ny form for vandring i vand langs kysten. Skadinaverne var enige om, at dette først og fremmest vil være en sport, der kan udføres i varmere lande/vande.
- Tysk undersøgelse af, hvad det koster at etablere vandrestier. Dette var en længere præsentation, der kan findes på ERA's hjemmeside.

Lørdag d. 30. september afholdtes det egentlige årsmøde, som forløb efter programmet.

Lis Nielsen, der har været præsident i 8 år, stoppede og blev afløst af serberen Boris Micic.

Steen Kobberø-Hansen blev valgt som suppleant i bestyrelsen, hvormed Danmark bevarer indflydelsen i ERA. Dette medfører 2 årlige weekendmøder.

Dokumenter fra mødet kan ses på ERA's hjemmeside: www.era-ewv-ferp.com